

Zondag 2 november 2025 Vallen in Gods handen. (viering Allerheiligen en Allerzielen).

Overweging.

Het verlies van iemand waar je veel van houdt is altijd een zeer ingrijpende gebeurtenis. Wanneer de uitvaart, alle aandacht en het eerste verdriet om je heen is weggezaakt, en wanneer het gewone leven voor ieder om je heen weer verder gaat, voel je pas hoe het verlies jouw leven veranderd heeft.

De dood is moeilijk voor ons levende mensen, de dood breekt iets af, en er is een leegte gekomen, een gemis. En dat get gevoel van verlatenheid, de pijn, de eenzaamheid, kan soms heviger worden naarmate de tijd verder gaat.

Daarom is het ook goed om vandaag hier samen met elkaar al onze doden te gedenken, die leven in ons hart. We laten daardoor hier aan elkaar zien, horen en voelen: we zijn ze niet vergeten, en we willen ook hen die achterblijven niet vergeten.

Vanmorgen horen we weer gelovige woorden die willen troosten en bemoedigen. Woorden als : Over een God die voor ons leven wil en niet de dood. Dat zij die gestorven zijn, mogen wonen in Gods alomvattende liefde.

Misschien denkt u daarbij wel; Och, natuurlijk het zijn mooie woorden, ze horen thuis in de liturgie van de kerk, maar kun je op die momenten wanneer de duisternis het wint van het licht in je leven, nog wel blijven geloven in een licht dat onze duisternis verdrijft, een licht dat altijd straalt?

Herkennen we in wat ons met de dood van onze geliefde overkomt, God nog wel, Zijn beschermende aanwezigheid in ons leven? Waar blijft Hij dan, vragen we ons soms vertwijfeld af.

Vaak zijn het andere vragen die zich aan ons opdringen. Vragen als: Waarom zij? Waarom hij nu al? Waarom overlijdt de een jong en mag de ander oud worden?

Wat betekent geloven dan? En waarin geloven we dan eigenlijk? Vroeger, toen de catechismus nog bestond met zijn vragen en antwoorden, was dat duidelijker. We geloofden dat er ergens, buiten dit bestaan, een hemel was, dat ons leven hier na onze dood overging in een ander leven, een verheerlijkt leven.

En als je daar nog niet helemaal klaar voor was, moest je eerst nog een tijdje boeten doen in het vagevuur.

Maar die zekerheid, dat soort duidelijkheid is goeddeels verdwenen. Ook als gelovigen mensen hebben we niet op alle vragen van het leven een duidelijk afdoend antwoord, en zeker niet op vragen van leven en dood. We spreken nu met veel meer aarzeling over onze eindigheid. Ons spreken is eerder een bidden: in tastend geloof hier samen ons diepste verlangen uitspreken dat de dood niet het einde is. Het evangelie van vandaag wil dit ook nog een keer nadrukkelijk onderstrepen. Dat geeft en mag ons geven de hoop dat de dood inderdaad niet het einde is maar hoe het daarna is en uitziet daarvan zegt Martin Buber: We kunnen ons niets voorstellen bij "wat aan gene zijde van het sterven ligt". Ons geloof weet niets van de dood of wat er daarna komt. Het enige dat besloten ligt in ons geloof is dat God eeuwigheid is en dat Hij ons over de dood heen weer tot leven roept. Maar dat geloven is 'een ander weten', bijna stralender en evidenter, dan de zekerheid van de wetenschap, zo zegt Huub Oosterhuis.

Ja, bij het verlies van een dierbare en over hoe het nu verder moet, mogen onzeker zijn, mogen kwaad zijn op God. Mogen we twijfelen of die God die ons het leven beloofd er wel is. Maar ondanks dat alles God blijft ons, ondanks onze twijfel en soms opstandigheid, trouw.

Onze cultuur, de huidige tijd waarin geloof en geloven niet meer zo vanzelfsprekend is als decennia geleden, waarin vooral autonomie en onafhankelijkheid hoog scoren- stimuleert niet tot een dergelijke houding van vertrouwen in de Eeuwige, in een God die ons draagt. Ze helpt ook niet mee om te aanvaarden dat we het leven nu eenmaal niet zelf in de hand hebben en de dood bij het leven hoort. En dat God een geheim is, een werkelijkheid in ons leven die nooit te doorgronden is.

In het evangelie van vandaag in andere gedachten en teksten klinkt ondanks alles toch steeds opnieuw die hoop, dat vertrouwen door. Hoop op, vertrouwen in ... een leven over de dood, over elk doodpunt heen. En ja, we weten het niet zeker en ondanks dat niet zeker weten, dat niet weten, biedt ons geloof, biedt ons hoop misschien wel het enige houvast in periodes van verlies en verdriet en mogen we ons optrekken aan elkaar, daar waar mensen elkaar troostende en hoopvolle woorden toespreken en optrekken aan woorden uit onze Traditie die troostvol en hoopvol zijn.

Als wij hier samenzijn, bij het noemen van de namen lichtjes aangestoken zijn, is ieder lichtje een herinnering aan iemand die U, die ons, lief was.

We zeggen daarmee als het ware, ook al zien we het niet, ook al voelen we het soms niet, misschien zelfs in al onze twijfels, dat ze in God veilig en geborgen zijn. Dat we hen aan Zijn liefde hebben toevertrouwd, en aan Zijn liefde mogen wij onszelf in alle vertwijfeling, in al onze woede om het verlies van een dierbare, ja zelfs in al ons ongeloof toevertrouwen. Mag dat ons ondanks alles tot kracht en steun zijn. Dat het zo mag zijn.